

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
MARIJAMPOLĖS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Dariaus ir Girėno g. 4, LT-68176 Marijampolė, tel. (8 343) 97 802, faks. 8 7066 2000,
el.p. marijampoles.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

UAB „Archstudija“
Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius
El. p. inga@archstudija.lt

2014-12-30
į 2014-12-01

Nr. (15.4)-A4- 8694
Nr.

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

**ATRANKOS IŠVADA DĖL UAB „WINDLITA“ 1,5 MW GALIOS VĖJO ELEKTRINĖS
STATYBOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Informaciją atrankai pateikė – UAB „Archstudija“, Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius, tel. 8 5 2101297.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Windlita“, Medeinos g. 43-36, Vilnius, tel. 8 5 2101297.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – UAB „Windlita“ 1,5 MW galios vėjo elektrinės statyba.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Šakių rajono savivaldybė, Sintautų seniūnija, Ragožių kaimas, žemės sklypo kadastrinis numeris 8490/0001:100, žemės sklypo plotas 28,5700 ha, žemės ūkio paskirties sklypas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Nuo planuojamos vėjo elektrinės artimiausios gyvenamosios sodybos yra už 653 metrų. Nuo planuojamos vėjo elektrinės bokšto artimiausi didesni kaimai: Sintautų k. (gyventojų – 12), Menkinių k. (gyventojų – 12), Veršių k. (gyventojų – 589). Artimiausia didesnė urbanizuota teritorija – Sintautų miestelis (gyventojų - 586) už maždaug 2 kilometrų nuo planuojamos statyti vėjo elektrinės.

Planuojamame žemės sklype (kad. Nr. 8490/0001:100) yra valstybei priklausančios melioracijos sistemos ir įrenginiai. Planuojamoje teritorijoje esančias melioracijos sistemas ir įrenginius numatoma saugoti, dalis melioracijos sistemų bus rekonstruojamos ir atstatomos, techninio projekto rengimo stadijoje parengiant pažeistų ar dėl vykdomų darbų pertvarkomų melioracijos statinių projekto dalį. Numatoma, kad parengus ir įgyvendinus melioracijos statinių pertvarkymo (rekonstrukcijos) projektą, aplinkinių melioruotų žemių savininkams įtakos nebus. Vietovės infrastruktūra t. y. esamų vietinių kelių tinklas bei planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtis esamos 110 kV elektros oro linijos atžvilgiu atitinka planuojamos ūkinės veiklos poreikius. Vėjo elektrinės statybos bei eksploatavimo metu numatoma naudoti automobilių transportą. Privažiavimai prie vėjo elektrinės numatomi esamais vietiniais keliais, kurie pagal poreikį bus rekonstruojami – tokiu sprendiniu siekiamas teritorijos optimizavimas (rekonstruojant senus kelius bus užtikrinamas ekologinis, socialinis bei ekonominis aplinkos gerinimo efektas). Žemės sklypų

formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo metu atidalinto sklypo pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis: žemės ūkio paskirtis bus keičiama į kitos paskirties žemę – susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos naudojimo būdą. Vadovaujantis "Aukštybinių statinių (inžinerinių statinių – vėjo elektrinių ir jų grupių, bei elektroninio ryšio perdavimo bokštų, stiebų) išdėstymo Šakių rajono savivaldybės teritorijoje specialiojo plano sprendiniais" (toliau - "SP"), planuojama ūkinė veikla (vėjo elektrinių statyba ir eksploatacija) patenka į SP parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas.

Planuojamoje teritorijoje, vertinant paminklotvarkiniu aspektu, saugotinių vertybių ar jų fragmentų, o taip pat istorinės reikšmės ir nekilnojamųjų kultūros vertybių nėra. Artimiausi kultūros paveldo objektai: (kodas 23139) - *Sodybos vieta, vad. Staugaityne* Šakių r. sav., Tupikų k. (Žvirgždaičių sen.) – apie 3400 m nuo planuojamos VE, (kodas 11185) kapinės Šakių r. sav. Sintautų mstl. – apie 3100 m, (kodas 10554) kapas, Šakių r. sav., Sintautų mstl. – apie 3200 m, (kodas 10553) Sodyba ir paminklinis akmuo Šakių r. sav., Sintautų mstl. – apie 3400 m.

Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos nenustato planuojamos veiklos normatyvinės sanitarinės apsaugos zonos. Vėjo elektrinės techniniame projekte turės būti įvertinta ir nustatyta vėjo elektrinės viršnorminė triukšmo zona, specialiosios žemės naudojimo sąlygos, servitutai.

Numatoma statyti 1 vėjo elektrinę, kurios vienos nominali galia nuo 1,5 MW. Numatomos statyti vėjo elektrinės bokšto aukštis – 75-145 m (priklauso nuo taško reljefinių parametrų), rotorius skersmuo – 70-131 m, bendras planuojamas vėjo elektrinės aukštis iki 210 m. Pagaminta elektros energija požemiais kabeliais bus pajungta į artimiausią elektros oro linijas. Elektrinės valdymas - distancinis, bevielis. Planuojama vykdyti ūkinė veikla neterminuota, VE eksploatacijos laikas – 20-25 metai. Pakeitus detales ir eksploatacinį laikotarpį atidirusius mechanizmus, planuojamos vėjo elektrinės eksploatacinį laikotarpį būtų galima pratęsti.

Planuojamos ūkinės veiklos metu atliekų susidarymas nenumatomas. Nedideli kiekiai metalo ir mišrių statybinių atliekų gali susidaryti numatomų vėjo elektrinės įrengimo – statybos metu, pamatų statybos darbų metu. Šios atliekos bus komplektuojamos į specialius konteinerius ir pagal sutartis su atliekų tvarkytojais išvežamos tolimesniam tvarkymui. Pavojingų cheminių ir radioaktyvių medžiagų planuojamos veiklos metu nebus naudojama ir saugoti nenumatoma.

Pagal pateikiamas VE gamintojų technines charakteristikas, planuojamos vėjo elektrinės sukeliamas triukšmo lygis prie rotorius gondolos esant 10 m/s vėjo greičiui sudaro apie 100 dB(A), priklausomai nuo VE modelio. Vėjo elektrinės skleidžiamo triukšmo modeliavimas atliktas priimant, kad vėjo elektrinė veikia visu galingumu t.y. vertintas maksimalus VE apkrovimas. Triukšmo modeliavimas atliktas WindPRO programa įvertinant maksimalų VE apkrovimą. Maksimalaus sukeliama triukšmo modeliavimui priimtos šios parko darbo sąlygos: VE skleidžiamo triukšmo lygis 103,0 dB(A), modeliuojamas RE POWER MD 70 1500 tipo vėjo elektrinė; skaičiuojamas vėjo greitis 10 m/s; menčių skersmuo 70 m; bokšto aukštis 90 m.

Nustatytas bendras triukšmo lygis artimiausių sodybų teritorijoje sudarys:

Sodyba	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Triukšmas, dBA	23,8	21,9	21,4	20,8	20,7	19,3	22,9	18,5	16,8	24,7	3

Pavojingas žmogaus sveikatai infragarso vėjo jėgainė nekelia. Vėjo elektrinės elektromagnetinės spinduliuotės šaltiniai (generatorius, transformatorius) yra pramoninio dydžio 50/60 Hz elektrotechniniai įrenginiai, generuojantys elektros energiją. Elektros įrenginių sukuriama suminių elektrinio ir magnetinio laukų intensyvumas nesiekia gyvenamosios teritorijos nustatytos didžiausių leistinų skaitinių verčių (iki 0,5 kV/m). Elektrinės elektrotechniniai įrenginiai bus montuojami 75-145 m aukštyje nuo žemės paviršiaus, įžemintoje gondoloje, kuri tarnaus kaip elektromagnetinę spinduliuotę mažinantis ekranas. Elektromagnetinio lauko įtakos zona vėjo elektrinės teritorijoje, nei gretimose teritorijose nebus sukuriama. Kadangi generatorius yra gondoloje, 75-145 m virš žemės, elektromagnetinio lauko stipris, kuris kinta pagal kubinę atstumo priklausomybę, neturės poveikio aplinkai, nes neviršys leistinos normos – nesieks 0,5 kV/m. Vėjo

elektrinės sudaromo elektromagnetinio lauko spinduliavimas neigiamo poveikio žmonių sveikatai neturės, nes sveikatai įtaką darantis elektromagnetinio lauko stiprumas susidarytų tik greta aukštos įtampos elektros transformavimo ir perdavimo įrenginių bei greta elektros generatoriaus vėjo elektrinėje, kuris būtų 75-145 m aukštyje.

Pagal atliktus modeliavimo rezultatus atsižvelgiant į vidutinę saulės spindėjimo trukmę bei vietos sodybų išsidėstymą matome, kad planuojamos VE bokšto šešėliavimas neviršys leistinos 30 val./metus ribos gyvenamųjų sodybų teritorijoje:

Sodyba	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Šešėliavimas, val./metus	0:00	0:00	0:00	0:00	0:00	0:00	0:00	0:00	0:00	0:00	0:08

Šešėliavimo poveikiui sumažinti, vėjo elektrinės bokštas bus išdėstytas taip, kad rotoriaus menčių sukeliamas šešėliavimas nesiektų artimiausių sodybų teritorijų. Priešingu atveju (rotoriaus menčių šešėliams siekiant artimiausių sodybų teritorijas) gavus sodybų savininkų sutikimus, numatomas sodybų apsodinimas želdiniais, kurie užstotų vėjo elektrinę tuo laikotarpiu, kai jų šešėlis krenta į sodybą arba VE įrengiamas šešėliavimo mažinimo (stabdymo – shadow shut-down) mechanizmas, kurio tikslas yra sumažinti šešėlio mirgėjimą gyvenamoje aplinkoje. Ši sistema intensyviausios saulės valandomis stabdys VE sukimąsi ir leis eliminuoti šešėlių mirgėjimą gyvenamųjų sodybų teritorijoje.

Vėjo elektrinės eksploatacijai vanduo nenumatomas naudoti, nuotekos nebus išleidžiamos. Oro teršalų nesusidarys. Vykdoma ūkinė veikla neigiamo poveikio dirvožemio taršai ir erozijai neturės.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka į *NATURA 2000* teritorijas. Planuojamoje teritorijoje nėra užfiksuota paukščių apsaugos požiūriu svarbių sankauptų. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija, turinti paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) statusą – Širvintos upės slėnis (LTVLKB001) – nuo PŪV nutolusi daugiau nei 4 km Vilkaviškio raj. Ši saugoma teritorija yra išskirta *griezės* (*Crex crex*) apsaugai. Artimiausios saugomos teritorija Novos hidrografinis draustinis (Valstybinis) nuo artimiausios numatomos planuoti VE nutolęs apie 4 kilometrus.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.2. Planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veikos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.4. Vykdant planuojamą ūkinę veiklą nepažeisti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų 1992 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Lietuvos Respublikos Seimo 2012-06-26 nutarimu Nr. XI-2133 patvirtintoje Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje numatoma kuo geriau panaudoti vietinius išteklius, tame tarpe ir vėjo energiją, o kartu mažinti kuro importą bei pagerinti aplinkosaugos būklę.

7.2. Vėjo elektrinės sudaromo elektromagnetinio lauko spinduliavimas neigiamo poveikio žmonių sveikatai neturės, nes sveikatai įtaką darantis elektromagnetinio lauko stiprumas susidarytų

tik greta aukštos įtampos elektros transformavimo ir perdavimo įrenginių bei greta elektros generatoriaus vėjo elektrinėje, kuris būtų 75-145 m aukštyje.

7.3. Pagal atliktus modeliavimo rezultatus atsižvelgiant į vidutinę saulės spindėjimo trukmę bei vietos sodybų išsidėstymą, kad planuojamo parko bokštų šešėliavimas neviršys leistinos 30 val./metus ribos gyvenamųjų sodybų teritorijoje.

7.4. Pagal atliktus modeliavimo rezultatus triukšmo lygiai artimiausiose sodybose neviršija HN 33:2011 reglamentuojamų ribinių triukšmo lygio reikšmių gyvenamojoje aplinkoje.

7.5. numatytoje planuojamos veiklos teritorijoje nėra kultūros paveldo objektų, saugomų teritorijų, miškų, rekreacinių zonų, urbanizuotų teritorijų.

7.6. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į „Natura 2000“ teritorijas, numatyti darbai nepažeis saugomų teritorijų reglamento, nesąlygos vertingų ar retų rūšių buveinių (ekosistemų) išnykimo ar pažeidimo.

7.7. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija atitinka Aukštybinių statinių (inžinerinių statinių – vėjo elektrinių ir jų grupių bei elektroninio ryšio perdavimo bokštų, stiebų) išdėstymo Šakių rajono savivaldybės teritorijoje specialiojo plano sprendinius.

7.8. Numatytos poveikį mažinančios priemonės: nakties metu planuojamos vėjo elektrinės gali dirbti sumažintu apsisukimų greičiu ir galingumu, taip sumažinant triukšmo lygį, siekiant sumažinti šešėliavimo poveikį numatomas artimiausių gyvenamųjų sodybų apželdinimas, jei to pageidautų sodybų savininkai.

8. Priimta atrankos išvada – UAB „Windlita“ planuojamai ūkinei veiklai 1,5 MW galios vėjo elektrinės statybai ir eksploatacijai Šakių rajono savivaldybėje, Sintautų seniūnijoje, Ragožių kaime (žemės sklypo kadastrinis Nr. 8490/0001:100) poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Marijampolės skyriaus vedėjas

Česlovas Vyzas

**TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO 2014-12-30 RAŠTO NR. (15.4)-A4-8694
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

UAB „Windlita“

Medeinos g. 43-36, 09308 Vilnius
El. p. inga@archstudija.lt

Šakių rajono savivaldybės administracijai

Bažnyčios g. 4, 71120 Šakiai
El.p. sakiai.sav@is.lt

Marijampolės visuomenės sveikatos centrui

A.Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė
El.p. info@marijampolesvsc.sam.lt

Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

Stoties g.59, 68230 Marijampolė
El.p.marijampole.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam padaliniiui

Vytauto g. 19, 68300 Marijampolė
El.p. marijampole@heritage.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui